

Yrityskaupan hyväksyminen: Finnair Oyj / Nordic Regional Airlines AB

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle on 23.10.2017 ilmoitettu yritysjärjestely, jossa Finnair Oyj ("Finnair") hankkii määräysvallan Nordic Regional Airlines AB:ssä ("Norra").

Finnair on julkinen osakeyhtiö, jonka toimialana on lentoliikenne, lentotoimintapalvelut ja matkapalvelut. Finnair tarjoaa matkustajaliikenne- ja lentorahtipalveluja Suomessa ja Baltian alueella sekä reitti- ja kausilentoja Eurooppaan, Pohjois-Amerikkaan ja Aasiaan.

Norra on Pohjoismaissa, Baltiassa ja osittain Euroopassa toimiva alueellinen lentoyhtiö, joka on tilikaudella 2016 operoinut pääsääntöisesti Finnairin ostoliikennettä.

Norra, aiemmalta nimeltään Flybe Nordic, oli Finnairin ja Flybe Groupin vuonna 2011¹ perustama yhteisyritys. Flybe UK irtautui yhteisyritysjärjestelystä vuonna 2015, jolloin Norra päätyi väliaikaisesti Finnairin omistukseen. Finnair myi 60 %:n omistusosuuden vuonna 2015 Staffpoint Holding Oy:lle ja Kilco Oy:lle². Norra on tilikauden 2015 lopulta lähtien ollut Finnairin (omistusosuus 40 %), Staffpoint Oy:n (45 %) ja Kilco Oy:n (15 %) yhteisyritys, jossa omistajilla on yhteinen määräysvalta. Nyt käsillä olevassa yrityskaupassa Finnair hankkii Staffpoint Holding Oy:n ja Kilco Oy:n omistusosuudet Norrasta ja siten yksinomaisen määräysvallan yhtiössä.

Finnair ja Norra toimivat matkustajareittilentojen markkinoilla. Vuonna 2016 kotimaan lentoliikenteen kokonaismarkkinan volyymi oli yrityskaupan ilmoittajan käsityksen mukaan n. 2,7 miljoonaa matkustajaa. Ilmoittajan mukaan Finnairin osuus tästä oli [1,6–2,2]³ miljoonaa matkustajaa (n. [60–80] %), joista Norran ostopalveluna operoimilla lennoilla oli noin [0,6–1,2] miljoonaa matkustajaa. Tällä hetkellä Norra lentää vain Finnairin ostoliikennettä.

Ilmoittajan mukaan sekä Finnair että Norra ovat tarjonneet matkustajille myös muita kuin reittilentoja eli yksityisiä tilauslentoja. Finnairin ja Norran lentokalustojen erilaisen luonteen vuoksi yhtiöt eivät ilmoittajan mukaan tavallisesti ole kilpailleet samoista yksittäisten tilauslentojen asiakkaista. Finnair ja Norra ovat myös kuljettaneet matkustajareittilentoilla kotimaan lentorahtia koneen lastiruumassa, mutta ilmoittajien mukaan niiden lentämissä reiteissä ei ole ollut päällekkäisyyttä.

¹ Kilpailuviraston hyväksyvä yrityskauppapäätös 1.8.2011, Dnro 323/14.00.10/2011.

² KKV:n hyväksyvä yrityskauppapäätös 18.11.2015, Dnro KKV/1415/14.00.10/2015.

³ Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

Norran laivasto on koostunut 12 ATR-koneesta ja 14 Embraer E170-/E190-koneesta, joita se on vuokrannut Finnairin kokonaan omistamilta lentokoneyhtiöiltä. Lentokoneleasing on ilmoittajan mukaan kansainvälistä liiketoimintaa, ja alalla on useita niin eurooppalaisia kuin kansainvälisiäkin toimijoita. Norra ei ole tarjonnut lentokoneleasingia.

Finnair on tarjonnut Norralle tukipalveluja esimerkiksi IT:n, catering-palveluiden ja jätehuollon muodossa. Finnair on tarjonnut nämä palvelut toissijaisena palveluntarjoajana tai erottamattomana osana omaa liiketoimintaansa. Finnair ei ilmoittajan mukaan ole näiden palveluiden osalta aito markkinatoimija.

Norra toimii lentoyhtiöiden henkilöstön koulutuksen markkinoilla ja lentokoneiden huollon markkinoilla, mutta ilmoittajan mukaan näillä markkinoilla sen toiminta on ainoastaan sisäistä, eikä se myy palvelua ulkopuolisille. Norran ATR-lentokonehuolto siirtyi ilmoittajan mukaan 1.5.2016 alkaen liikeluovutuksena Finnairille.

Ilmoittajan käsityksen mukaan yrityskauppa ei muuta markkinoiden kilpailutilannetta, eikä estä olennaisesti kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden olennaisella osalla.⁴ Ilmoittajan mukaan yrityskaupalla ei ole olennaista vaikutusta Finnairin ja Norran keskinäiseen suhteeseen tai lentoliikennemarkkinoiden olosuhteisiin. Finnair on harjoittanut yhteistä määräysvaltaa yhteisyhteisyyksessä, eikä Norran voida näin ollen katsoa muodostaneen kilpailulista painetta Finnairille.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Kilpailu- ja kuluttajaviraston markkinaselvityksessä ei myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia vaikutuksia.

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Finnair Oyj hankkii määräysvallan Nordic Regional Airlines AB:ssä.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

⁴ KKV on aiemmin arvioinut saman tyyppistä Norraan liittyntä omistusmuutosta. KKV on 14.8.2015 (Dnro 1001/14.00.10/2015) hyväksynyt yritysjärjestelyn, jossa Finnair hankki yksinomaisen määräysvallan Flybe Nordicissa (ent. Norra).

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätietoja päätöksestä antaa tutkija Jenna Huttu, puhelin 029 505 3576, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Tutkija

Jenna Huttu